

Xurree Milkaaâ€™innaa fi Gammachuu-21ffaa

Description

Barreefamonna gaggabaaboon kunniin fuula Fesbuuki Jireenya Badhaatu irraa walitti funaannaman (Jiâ€™a Muddee 13-20/2016)

Madaa darbee hooqun dhibee ofitti hin kaasin. Yeroo tokko tokko wanta namoonni siin jedhan ykn badii sirratti raawwatan yaadachuun, madaa onnee teeti ofitti kaasta. Dallansuu darbe hooâ€™isuun sheyxaanni wanta badaa akka raawwattu itti si kakaasa. Kanaafu, gadoo kuufachuu irra namootaf irra darbi. Yommuu jechoota fi miidhaa isaanii yaadattu, â€™uzubillaahi mina sheyxaani rajiim (Sheyxaana abaarrame irraa Rabbiin tiikfama)â€™ jedhi. Jechoota fi miidhaa isaanii irra deddeebiste yaadun madaa qalbii keeti ofitti hin kaasin. Wanti takka darbe duubatti akka hin deebine yaadadhu. Yaada kee gara wanta gaariitti qajeelchuuf tattaafadhu. Fakkeenyaaf, beekumsa barbaadu.

Wanti garmalee barbaachisaa taâ€™e, baayâ€™inna hojii keeti osoo hin taâ€™in qulqullinna hojii keetiti. Qulqullinna hojii keetitu milkaaâ€™inna kee murteessa. Warroonna baayâ€™inna irratti xiyyeefatan, wanta barbaadan san argachuu dandaâ€™u. Garuu yeroo muraasan booda ni dhabu. Fakkeenyaaf, namoonni qabeenya baayâ€™ee walitti kuusuf haraamas halaalas osoo hin jedhin karaa kaminiyyuu fiigan , yeroo muraasan booda ni kasaaru. Gara biraatin immoo namoonni qulqullinna hojii isaanii irratti xiyyeefatan, wanta barbaadan argachuuf yeroo dheeraa itti fudhachuu dandaâ€™a. Garuu isaan warra milkaaâ€™odha. Kanaafu hojii kamiyyuu yoo hojjattu qulqullinna irratti xiyyeefadhu. Fakkeenyaaf, salaata yommuu salaattu, qulqullinna salaata irratti xiyyeefadhu. Qulqullinna salaata keessaa tokko kushuuâ€™a (Rabbiin funduratti gadi of qabu, sodaa qabaachu, niyyaa guutun salaata irratti xiyyeefachu) qabaachudha. Kuni yeroo dheeraa sitti fudhachuu dandaâ€™a. Garuu carraaqi cimaan booda firii isaa ni argita. Kanaafu qulqullinna yoo barbaadde obsaan carraaqi.

Yommuu sheyxaanni nama tokko gowwomsuu barbaadu, hojii gaggaarii darbe isa yaadachisuun badii/cubbuu isaa isa dagachiisa. Inuma Rabbiin irraa araarama kadhachuu fi gara Isaatti deebiâ€™u isa irraanfachiisa. Namni yommuu hojii gaarii isaatin boonu gara fuunduraatti deemu hin dandaâ€™u. Beekii,Rabbiin khaatima keenya haa tolchuuti, dhumti nama kamitu kan murteefamu hojii dhumaa inni hojjateeni. Hojiin isaa kan darbee hanga fedhee gaarii haa taâ€™u, namtichi haala badaa irratti yoo duâ€™e suni kufaati isaati. Fuggisoo kana, namtichi biraa badii baayâ€™ee hojjataa turee yoo haala gaarii irratti duâ€™e suni milkaaâ€™inna isaati.

Kanaafu, hojii gaggaarii keetin hin gowwoomin. Yeroo hundaa badii kee yaadachuun gara Rabbi deebiiâ€™i. Yeroon ati hojii gaggaarii kee itti yaadattu, of jajjabeessu fi Rabbiin galateefachuuf haa taâ€™u. Kanarra darbee hojii gaggaarii kee yaadachun yoo itti oftultu, of balleessaa jirtaa jechuudha. Of dinqisifannaan yommuu sitti dhagahamu qalbii tee irraa haaquf carraaqi. Sheyxaanni of dinqisifannaa sitti afuufun waxmadii isaatti si darba, ergasii olguddachuu hin dandeessu.

Dhaamsi dhumaa, hanga feete hojii gaggaarii yoo hojjatte, hanga silaa gahuumsa kee kan hin geenye taâ€™uu yaadadhu. Ganaa adeemsi baayâ€™en si hafuu dandaâ€™a. Osoo gahuumsa kee hin gahin akkamitti hojii gaggaarii kee irratti hirkattaa? Yeroo maraa hojii gaggaarii dabalataa qulqullinnaan

hojjachuuf carraaqi.

Yoo wanta hojjattu dhabde ykn wallaalte, jechoota gaggaarii dubbadhu. Jechoota gaggaarii dubbachuun sadaqaadha. Yoo kana hundaa dadhabde, calâ€™TMisi. Abu Zayyaal akkana jechaa ture: akkuma dubbii barattu calâ€™TMisaas baradhu. Yoo dubbiin kan si qajeelchu taâ€™TMee calâ€™TMisuun immoo si eega. Calâ€™TMisa keessa amaloota lama horatta. Tokkoffaa nama si caalaa beekaa taâ€™TMe irraa beekumsa argatta. Lammaffaa, nama si caalaa mormii baayâ€™TMisu irraa of eegda.â€•

Yommuu sheyxaanni namoota jallisuu barbaadu, karaa Qurâ€™TMaana fi Sunnaah Ergamaa Rabbii (SAW) itti cufa. Qurâ€™TMaana fi sunnaa caalaa jechoota namootaa itti miâ€™TMeessa. Qurâ€™TMaana fi sunnaah hordofuu dhiisanii jechoota falaasfota fi namoota jallatanii akka hordofan isaan taasisa. Namoota meeqatu kitaabota faaydi hin qabne osoo dubbisanuu jireenya isaanii fixan. Garuu Qurâ€™TMaana altokkoyyuu bananii hin beekan. Akka harreen leenca irraa dheessitutti Qurâ€™TMaana irraa dheessan. Kanaafu, jechoonni namoota Qurâ€™TMaana caalaa kan sitti miâ€™TMaayan yoo taâ€™TMe, sheyxaanan qoramaa akka jirtu beeki. Qurâ€™TMaana jaalachuu fi dubbisuuf yeroo hundaa carraaqi. Afaan beektun hiika isaa dubbisuuf tattaafadhu.

Yeroo tokko Abu Dardaaâ€™TMa (RA) namticha cubbuu raawwate bira darbe. Namoonni nama cubbuu raawwate kana arrabsuu jalqaban. Abu Dardaaâ€™TManis akkana isaaniin jedhe, â€œMee natti himaa, osoo cafoo bishaaniitti taree hin baastanii?â€• Isaanis ni jedhan, â€œEeti ni baasnaâ€• Innis ni jedhe,â€•Obboleessa keessan hin arrabsinaa. Rabbii badii kanarraa isin eege galateefadhaa.â€• Namoonnis ni jedhan, â€œSila isa hin jibbituu?â€• Innis ni jedhe, â€œAni hojii isaa qofa jibba. Yoo hojii san dhiise inni obboleessa kiyya.â€•

Umar ibn Al-Khaxxaab (RA) akkana jedha,â€• Yoo obboleessa keessan kan jallate argitan, suuta itti dhiyaadha, karaa sirriitti qajeelchaa, Rabbiin tawbaa isaa akka irraa qeebalu kadhaafi. Isarratti (obboleessa keessan irratti) sheyxaanaf gargaara hin taâ€™TMinâ€•
Madda: Hayatu Salaf â€œ“ fuula 162

Humnaa fi sammuu keetitti fayyadamuun oomishaa taâ€™TMii malee harka namaa eeggatuun of hin salphisin. Namoonni gariin osoo humnaa fi carraa qabanuu hojii jibbuu fi ceemâ€™TMuu irraa kan kaâ€™TMee sadaqaa fi harka namaa ilaalu. Qabeenya kadhaa fi karaa haraamatiin walitti guuru barbaadu. Nama Rabbiin sodaatu fi hiyyeessa waa hin qabne fakkaatanii, namoota irraa maallaqa ciratu. Kuni salphinnaa fi of gowwomsuu malee maal taâ€™TMuu dandaâ€™TMa? Osoo humnaa fi carraa qabu hojjatu dhiise yommuu kadhatu namoonni,â€•Kadhattu, kajeeltu, fi kkfâ€•jechuun isa arrabsu fi salphisu. Kanaafu, nama kadhatte salphatu irraa humna qabduun hojjadhu. Hojiin salphinnaa miti namoota kadhatutu salphinna malee. Qabeenya namaa dharraâ€™TMuun namoota jala harka hin qabatin. Hanga dandeessu hojjadhu Rabbii kee jala harka qabadhu. Kanatu kabajaa fi ulfinna.

â€œNamni obboleessa isaa kophatti gorse, suni gorsa dhugaati. Namni namoota afootti isa gorse immoo isa salphissee jira.â€• â€œSuleymaan al-Khawwaadi

Kanaafu namoota yoo dandeenye addatti isaan haa gorsinu. Namoota keessatti isaan salphisuu irraa of haa eegnu. Fudayl ibn Iyaad akkana jedhe,â€•Muâ€™TMiminni dogongora namaa ni dhoksa, kophatti

dhugaan isa gorsa, faajirri (namni badaan) immoo ni haleela, ni salphisa, dogongora ifatti baasa.â€•

Yommuu dogongora raawwattu, keessi kee garmalee madaaâ€™u fi dhiphachu dandaâ€™a. Falli kee madaa waliin aadu osoo hin taâ€™in, dogongora keetirraa barnoota fuudhatte gara funduraatti tarkaanfachudha. Dogongora walfakkaatu gara funduraatti akka hin raawanne of eegganoon adeemi. Namni dogongora irratti dogongora walfakkaatu hojjatu akka nama boollo takkatti yeroo hundaa kufuuti. Boollo san yookaa cuqqaale bira hin darbu yookiin immoo irraa hin goru. Kanaafu jireenya keessatti dogongora walfakkaatu hin raawwatin.

Of kabajuun cubbuu irraa dheessu fi fagaachu irraa jalqaba. Namni yommuu cubbutti kufee achumaan itti hafu, of salphisaa fi gadii of xiqqeessaa adeema. Garuu yoo gara Rabbii dhugaan deebiâ€™e fi hojii gaggaarii hojjate, kabaja isaa ni deebifata.

Addunyaa tana keessatti wanti jaalala Rabbii caalaa miâ€™aawa taâ€™e gonkumaa hin jiru.

Yommuu jaalalli Rabbii onnee keessatti sirritti gadi dhaabbatu, burqaa gammachuu fi milkaaâ€™inna taâ€™a. Yommuu namni tokko waan hundaa caalaa Rabbiin jaallatu, qalbiin isaa gammachuu fi tasgabbiin guuttamti. Kana ibsuuf jechi nama hanqata. Namni jaalala Rabbii dhabe gammachuu fi milkaaâ€™inna itti fufinsa qabu wanti kennuuf hin jiru. Sababni isaas, Maddi gammachu fi milkaaâ€™inna Rabbiidha. Namtichi Rabbiin yoo hin jaallatin, gammachuu, tasgabbi fi milkaaâ€™inna eessaa argataa? Qalbii teenya keessatti jaalala Rabbii gadi dhaabuf maloota hordofnutu jira. 1ffaa, Qurâ€™aana qoâ€™achuu fi dhageefachuun Rabbiin beeku. 2ffaa, hojii gaggaarii Ergamaa Rabbii (SAW) hordofuun hojjachuu fi cubbuu/badii irraa fagaachu. 3ffaa, hojii keenya keessatti ikhlaasa qabaachu. 4ffaa, fedhii lubbuutti qabsaaâ€™u. 5ffaa, tolaa fi qananii Isaa yaadachun galata galchuu. 6ffaa, tafakkura (uumamtoota fi mallatoole yunivarsii keessa jiranitti xinxallu). 7ffaa, zikrii baayâ€™isanii gochuu, araaramaa yeroo hundaa kadhachuu fi tawbaan gara Isaatti deebiâ€™u. Balaa nama qunname irratti obsa qabaachu.

Date Created

November 29, 2017

Author

admin